

So, it is possible to come to the conclusion, that interactive textbooks have demonstrated their ability to help learners to learn the material at a higher level: vocabulary, grammar nuances, to develop their ability to understand native speakers, absorb numerous shades of the language. The learners are really interested in their work with interactive sources as, at first it might seem simply new and attractive, but very soon they feel satisfaction with their progress in studying the language and then finally comes the understanding that in the process of working with E-books they have reached some advanced stage, and it makes them sure in their future professional activity.

1. <https://tophat.com/>glossary>interactive-textbook> or (Interactive Textbook Definition and Meaning- Top Hat

2. www.mygrammarlab.com or MyGrammaralab advanced C¹ / C² p.8

3. www.mygrammarlab.com or MyGrammaralab advanced C¹ / C² p.7

4. www.mygrammarlab.com or MyGrammaralab advanced C¹ / C² p.9

5. MyEnglishLab Market Leader Upper-Intermediate E-book

***Віктор Чужиков** д. е. н., проф.,
проректор з науково-педагогічної роботи
та міжнародних зв'язків*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ТРЕНД ОСВІТНЬОЇ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ГОТУЄМОСЬ ДО КАРДИНАЛЬНИХ ЗМІН

Фундаментальні зміни в глобальному освітньому середовищі суттєво вплинули на характер, структуру, а також на загальний контент навчального процесу не лише в межах національних систем, а й в глобальних моделях існуючої і перспективної системи навчання. Попри усю програмованість і глибокі конвергентні переконання апологетів Болонського процесу він й зараз по багатьох позиціях залишається, швидше за все лише мрією, аніж реальним результатом адже як європейські так і глобальні університети й досі мають різний рівень фінансового, кадрового, організаційного, матеріального забезпечення. Відтак й плата за навчання, уявна чи реальна престижність,

можливість працевлаштування по завершенні освіти виглядають доволі диференційованими.

Блискуча глобальна ідея щодо сталості розвитку національних господарств вже найближчим часом виглядатиме, на нашу думку, рудиментарною, адже вплив на університетську освіту глобальних турбулентних процесів у багатьох випадках носитиме непередбачуваний характер і не вписуватиметься в теорію циклів з її 70-ти річним терміном еволюційних змін. Все буде швидким і, у багатьох випадках, асиметричним. Важливу роль при цьому відіграватимуть цифрові технології, попит на які суттєво випереджатиме наявну пропозицію. За таких умов очікується чимало структурних перетворень в організації вищої освіти в Європі, які можуть бути ідентифіковані на таких рівнях:

- розширення і поглиблення європейського середовища освітніх послуг, наслідком чого може стати поява на континентальному ринку нових освітніх продуктів, які зазвичай не передбачають отримання освітнього рівня ВА чи МА, а дають конкретні «спресовані» пакетні знання, уміння й навички з огляду на місцеву і національну кон'юнктуру;
- делокалізація матеріальної бази університетів та глобальні організаційно -технологічні зміни існуючих форматів віртуальних тренінгів, що неодмінно призводитиме до подальших секторальних змін в управлінні закладами вищої освіти;
- руйнація лекційно-семінарської системи, яка тривалий час була прийнятною для тих, хто виступає з консервативних позицій й, водночас, заскарузлюю для молодого покоління, котре бажало б отримати затребувані на ринку праці реальні компетенції. Відтак неважко спрогнозувати, що подібного роду прагматичні тенденції ставатимуть все більш актуальними;
- рейтингові війни дедалі ставатимуть ще більш значущими, адже просування на декілька позицій у відомих глобальних і європейських таблоїдах вважатиметься важливим індикатором підвищення конкурентоспроможності. Однак без відповіді залишається питання:

наскільки валідними є кінцеві результати і які висновки повинні зробити розробники і користувачі, і, безумовно, організатори освіти?

- доволі дискусивною залишатиметься проблема ідентифікації університетів з країн, що розвиваються (Як і раніше перед глобальним соціумом стоїть риторичне питання «Чи може бути в державі зі слабкою економікою першокласний заклад вищої освіти?»);
- які реальні масштаби матиме міжнародна (національна) академічна мобільність? Можливо, що зростаюча динамізація призведе до прискорення глобальної цифровізації навчання і фіксації в соціальних мережах успішності здобувачів вищої освіти. Збереження дипломів у їх традиційному форматі вважатиметься швидше за все даниною історичному минулому, аніж реальним здобутком випускника;
- спроби мультиструктурного регулювання ЗВО на локальному, регіональному, національному, наднаціональному рівні виглядатимуть доволі контрастними, адже з одного боку численні фонди ЄС заохочуватимуть університети і наукові установи до реалізації спільних проектів, програм, розбудови дослідницьких платформ та континентальної кооперації, з другого – подальша автономізація закладів вищої освіти сприятиме поліпшенню управлінської структури університетів та їх конкурентоспроможності;
- вибудовування нової вертикально-секторальної системи національних моделей освіти. Основними принципами такого формату має стати вертикальна і горизонтальна зіставність, уніфікованість змісту, вибірковість, компліментарність.

Важливим доповненням до європейської системи освіти повинно стати збереження сензитивності і емоційності навчального процесу, яке має забезпечити викладач /дослідник. Його постать вважатиметься ключовою з огляду на компетентність, відповідальність, морально-етичні якості. Саме ці підходи, з одного боку, забезпечуватимуть домінування студентоцентризму, проте з другого, значні конкурентні переваги носія важливої для людства інформації.

Слід зауважити, що сучасна вища освіта більшості європейських країн скерована на цифровізацію культурних цінностей, знань, методичних розробок і, навіть, психологічних підходів покликана суттєво покращити інтелектуальний потенціал цього і наступних поколінь й недопускати негативних наслідків застосування руйнівних технологій.

Україна, як визнана європейська держава має реформувати свою систему вищої освіти і сформувати її більш гнучкою, солідаризованою з країновими моделями держав Європейського Союзу, і, звичайно, конкурентною за відношенням до лідерів глобального ринку освітніх послуг. Основними трендами вже найближчим часом мають стати:

- інтенсивна цифровізація національного освітнього простору, її гармонізація з динамікою глобального ринку;
- платформізація і синхронізація спільних з ЄС проєктів, програм, планів, грантів; вибудовування транс'європейської моделі вищої освіти;
- активізація міжнародної і внутрішньої академічної мобільності, яка має охоплювати не лише здобувачів вищої освіти та відомих викладачів, а й ТОП – менеджмент провідних вітчизняних університетів;
- інтенсифікація обміну компетенціями, методичними здобутками, науковим і педагогічним досвідом;
- блокування ризиків цифровізації та розвиток міжнародного співробітництва в сфері захисту закладів вищої освіти від кібер атак, фейків, «медійних вкидів» тощо.